

DEEL 1: BE GAAP.

↓
Belgian Generally
Accepted Accounting
Principles

Wettelijk kader

1. Regelgeving

BE GAAP ontstaan uit:

- 7de EU-richtlijn – 13 juni 1983 (richtlijn zelf heeft geen verplichte eigenschap):
 - Inhoudelijk raamwerk m.b.t. opmaak en presentatie van een geconsolideerde jaarrekening
- KB 6 maart 1990:
 - Omzetting van EU-richtlijn in nationale wetgeving
 - M.b.t. opmaak en presentatie van een geconsolideerde jaarrekening
- Wetboek van vennootschappen – KB 30 januari 2001:
 - Integratie van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en jaarrekening en KB van 6 maart 1990 in Wetboek van vennootschappen en KB 30 januari 2001
- Europese verordening – 19 juli 2002 (onmiddellijke wetgeving => moet niet w omgezet):
 - Europese **beursgenoteerde** ondernemingen moeten hun geconsolideerde jaarrekening opmaken conform IFRS
- KB 18 januari 2005 (KB = koninklijk besluit):
 - **Niet-beursgenoteerde ondernemingen** hebben de **mogelijkheid** om hun geconsolideerde jaarrekening op te maken overeenkomstig IFRS (=keuze)
 - Deze keuze is onomkeerbaar
- EU-richtlijn – 26 juni 2013:
 - Europese jaarrekeningrichtlijn voor niet-beursgenoteerde bedrijven die de 4de en de 7de richtlijnen voor de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening vervangt
- Wet en KB van 18 december 2015
 - Omzetting van EU-richtlijn in nationale wetgeving
 - M.b.t. opmaak en presentatie van een enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening
- Commissie voor boekhoudkundige normen:
 - Heeft meerdere adviezen gepubliceerd m.b.t. de consolidatiewetgeving in België

2. Consolidatieplicht

- Moedervenootschap
 - Elke moedervenootschap moet een geconsolideerde jaarrekening en jaarverslag opstellen indien zij **alleen of gezamenlijk één of meer** dochterondernemingen **controleert**
(art 110 W. Venn.)

DEEL 1: BE GAAP.

- Consortium:
 - Elke onderneming die een **consortium vormt** met een andere onderneming moet een geconsolideerde jaarrekening en jaarverslag opstellen waarin alle ondernemingen van het consortium alsook dochterondernemingen, gemeenschappelijke dochterondernemingen en geassocieerde vennootschappen worden opgenomen

3. Moedervenn, dochtervenn en controlebevoegdheid

- Moedervennootschap (art. 6 W. Venn)
= vennootschap die controle uitoefent over een andere vennootschap
- Dochteronderneming: (art. 6 W. Venn)
= vennootschap ten opzichte waarvan een controlebevoegdheid bestaat
- Controle: (art. 5 W. Venn)
= bevoegdheid in rechte of in feite om **beslissende** invloed uit te oefenen op de aanstelling **meerderheid bestuurders** of zaakvoerders of op de oriëntatie van het **beleid**.

- Controle in rechte (onweerlegbaar vermoeden) => WNR? *(5 mogelijkheden)*
 - bezit van de **meerderheid** van de stemrechten
 - recht om de **meerderheid van de bestuurders** of de zaakvoerders te benoemen of te ontslaan
 - beschikken van controlebevoegdheid op basis van statuten of overeenkomsten (**overheersingsovereenkomst**, mag niet door belg venn, buitenl venn mag wel belg venn controleren)
 - beschikken over de meerderheid van de stemrechten op basis van een **overeenkomst met andere vennoten** (e.g. aandelenovereenkomst)
 - gezamenlijke controle = joint venture (*)
- Controle in feite:
 - indien geen controle in rechte (eerst 5 mogelijkheden nagaan)
 - weerlegbaar vermoeden ingeval van **meerderheid** van de stemrechten op de 2 laatste algemene vergaderingen
 - ⇒ als je maar 40% van de stemrechten hebt kan je wel meerderheid hebben als niet iedereen aanwezig is op AV
- (*) Gezamenlijke controle: (art 9 W. Venn)
controle die een **beperkt aantal** vennoten samen uitoefenen als zij **overeengekomen** zijn dat beslissingen omtrent oriëntatie van het **beleid** van een betrokken onderneming niet zonder **gemeenschappelijke instemming** kunnen worden genomen
 - ⇒ 50%/50% of 40%/60% + overeenkomst (moet niet schriftelijk)

DEEL 1: BE GAAP.

- Gemeenschappelijke dochteronderneming:
= onderneming ten aanzien waarvan gezamenlijke controle bestaat
- Exclusieve controle: (art 8 W. Venn)
= controle die een vennootschap alleen of samen met één of meer van haar dochterondernemingen uitoefent

2 mogelijkheden:

- Om controlebevoegdheid samen te stellen wordt: (art 7 W. Venn)
 - **onrechtstreekse** bevoegdheid via een dochteronderneming bij de rechtstreekse bevoegdheid geteld
Voorbeeld: $0,90 + 0,40 = 1,3$
 - bevoegdheid van een **tussenpersoon** (stroman) van een andere persoon geacht in bezit te zijn van laatstgenoemde
 - **geen** rekening gehouden met:
 - Schorsing van de stemrechten
 - Stemrechtbeperkingen
- Stemrechten verbonden aan totaal van de aandelen van een dochtervennootschap worden verminderd met
 - stemrechten verbonden aan **eigen** aandelen
 - stemrechten verbonden aan aandelen **aangehouden door haar (klein)dochteronderneming**
- Consoliderende vennootschap: (art 109 W. Venn)
 - vennootschap die **geconsolideerde jaarrekening** opstelt
- Vennootschappen opgenomen in de consolidatie: (art. 109 W. Venn)
 - consoliderende vennootschap
 - inclusief integraal en evenredig geconsolideerde dochtervennootschap
 - exclusief vennootschappen met toepassing van vermogensmutatie (geen consolidatiemethode, eerder een bijzondere waarderingsmethode!!)
- Geconsolideerd geheel (=consolidatiekring)
 - Geheel van vennootschappen die in consolidatie zijn opgenomen

4. Consortium of de horizontale groep

- Consortium
wanneer een vennootschap naar **Belgisch** recht enerzijds
en één of meer vennootschappen naar **Belgisch of buitenlands** recht anderzijds

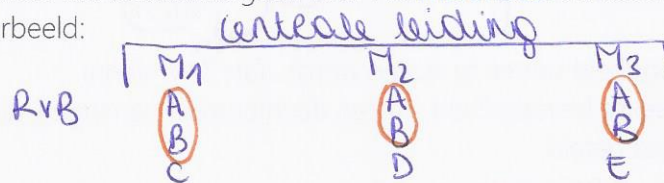
DEEL 1: BE GAAP.

die geen dochterondernemingen zijn van elkaar
noch dochterondernemingen zijn van één en dezelfde vennootschap
onder **centrale leiding** staan

- Centrale leiding wordt **onweerlegbaar** vermoed indien:
 - wanneer dit voortvloeit uit **overeenkomsten** of uit **statutaire** bepalingen;
 - wanneer het bestuursorgaan voor het **merendeel** uit dezelfde personen bestaan

Voorbeeld:

- Centrale leiding wordt behoudens tegenbewijs (**weerlegbaar**) vermoed indien:
 - Wanneer de **meerderheid** van hun aandelen worden aangehouden door **dezelfde** personen
- ! kan ook door andere dingen worden afgeleid vb. financiering

5. Geassocieerde onderneming

- Geassocieerde vennootschap
elke **andere** vennootschap dan een dochteronderneming of gemeenschappelijke dochteronderneming waarin een andere vennootschap **een deelneming bezit** en waarin zij een **invloed van betekenis** uitoefent op de oriëntatie van het beleid.
- Invloed van betekenis:
behoudens tegenbewijs (weerlegbaar vermoeden) wordt invloed van betekenis vermoed indien stemrechtenpercentage 20 % of meer
- Deelneming waarmee een deelnemingsverhouding bestaat (10% drempel)
elke geassocieerde vennootschap is een deelneming waarmee een deelnemingsverhouding bestaat
! omgekeerd is dit niet noodzakelijk het geval

6. Vrijstelling van consolidatie (3 mogelijkheden)

6.1. In geval van subconsolidatie

- Een Belgische vennootschap die één of meer andere ondernemingen controleert en zelf ook dochteronderneming is van een vennootschap op een hoger niveau kan van consolidatie worden **vrijgesteld** indien voldaan aan volgende voorwaarden: *6.1.1.1*

DEEL 1: BE GAAP.

- de vennootschap is dochter van een moederonderneming (Belgisch of buitenlands recht) die een geconsolideerde jaarrekening opstelt, laat controleren en openbaar maakt
 - goedkeuring van de vrijstelling (via AV) door 90 % van de aandeelhouders (NV en CVA) of 80 % van de aandeelhouders (andere vennootschapsvormen); deze goedkeuring is slechts geldig voor 2 boekjaren en kan worden hernieuwd
 - De geconsolideerde jaarrekening van de moederonderneming op basis waarvan vrijstelling wordt toegekend wordt opgesteld, gecontroleerd en openbaar gemaakt overeenkomstig de Europese richtlijn van 13 juni 1983 of gelijkwaardig
 - Bestuursorgaan van de van consolidatie vrijgestelde onderneming legt de geconsolideerde jaarrekening en het geconsolideerd jaarverslag van de moederonderneming neer binnen 2 maanden nadat deze verkrijgbaar is en uiterlijk 7 maanden na afsluiting van het boekjaar
 - Voornoemde jaarrekening wordt neergelegd in de taal van de vennootschap
 - Vermelding in de toelichting van de van consolidatie vrijgestelde onderneming:
 - * van het gebruik van de vrijstellingsmogelijkheid omwille van subconsolidatie.
 - * identificatie moederond
 - * datum + plaats neerlegging geconsolideerde jaarrek van moederond
 - * motivering inzake naleving voorwaarden subconsolidatie
- Vrijstelling omwille van subconsolidatie kan niet worden toegepast indien:
 - Als een van de ondernemingen die in consolidatie is opgenomen beursgenoteerd is;
 - Als de consolidatie wordt gevraagd door:
 1. Ondernemingsraad (overlegorgaan tss werknemers en werkgevers)
 2. Overheid of rechter

! Maatschap kan niet gelden als moederonderneming
=> subconsolidatie geldt niet, enkel bij vennootschap

6.2. In geval van groepen van beperkte omvang

- Een moederonderneming vormt samen met haar dochterondernemingen resp. vennootschappen die samen een consortium uitmaken vormen een groep van beperkte omvang indien deze vennootschappen op geconsolideerde basis niet meer dan één van volgende criteria overschrijden:
 - Jaaromzet (excl. BTW) : 34.000.000 EUR
 - Balanstotaal: 17.000.000 EUR
 - Personeelsbestand: 250

Toetsing: twee achtereenvolgende boekjaren

Toepassing: het boekjaar dat volgt op de 2 boekjaren waarin de criteria werden overschreden

(1 maal niet van toepassing op 1ste boekjaar dat start ná 31/12.2015)

- Vrijstelling voor groepen van beperkte omvang kan niet worden toegepast indien:
 - Als een van de ondernemingen die in consolidatie is opgenomen beursgenoteerd is;

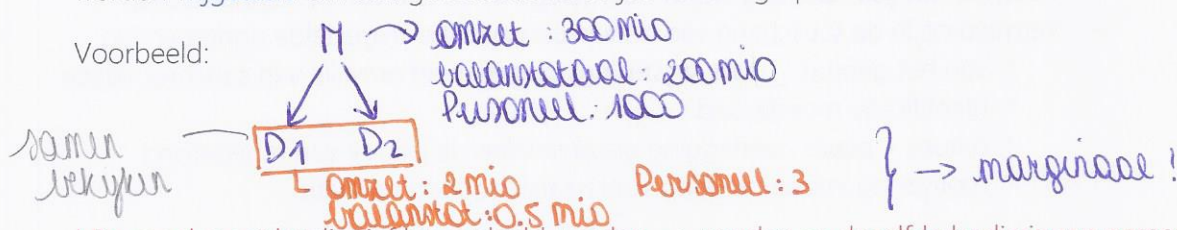
DEEL 1: BE GAAP.

- Als de consolidatie wordt gevraagd door:
 1. Ondernemingsraad
 2. Overheid of rechter

6.3. In geval van dochterond van te verwaarlozen betekenis

- Een moederonderneming die alleen maar één of meerdere dochterondernemingen heeft die individueel of samen van te verwaarlozen betekenis zijn in het kader van de beoordeling van
 - het geconsolideerd vermogen;
 - de financiële positie;
 - de geconsolideerde resultatenworden vrijgesteld om een geconsolideerde jaarrekening op te stellen

Voorbeeld:

! De regel moet kwalitatief beoordeeld worden => zouden ze dezelfde beslissingen nemen bij geconsolideerde en bij statutaire? (CBN-advies 2012/10)

7. Consolidatiekring

- Consolidatiekring bestaat uit:
 - Consoliderende vennootschap
 - Integraal opgenomen dochterondernemingen
 - Evenredig opgenomen dochterondernemingen
 - (In geval van consortium: alle ondernemingen die onder centrale leiding staan)
 - Exclusief: geassocieerde vennootschap die volgens vermogensmutatie worden opgenomen
- Controlepercentage (stemrechtenpercentage):
 - Bepalen consolidatiekring.

Stemrechten aangehouden via rechtstreekse deelneming	
+ Stemrechten via een onrechtstreekse deelneming (als aangehouden door een dochteronderneming of gemeenschappelijke dochteronderneming van de groep)	
+ Stemrechten die via een tussenpersoon aangehouden worden	
Totaal aantal stemrechten verbonden aan het totaal van de aandelen	
- Stemrechten verbonden aan eigen aandelen (zelf of via dochteronderneming aangehouden)	
- Geschorste stemrechten	
- Stemrechtbeperkingen	
=	
het controlepercentage	

DEEL 1: BE GAAP.

- Vaststellen van de consolidatiemethode
! stemrechten bij eigen aandelen (staat tss geldbeleggingen) => sowieso geschorst
- Belangenpercentage:
 - Uitwerken van de consolidatie (controle% wordt niet meer gebruikt)
 - Geeft **financieel belang** weer van een moederonderneming in het netto-vermogen en het resultaat van een andere onderneming
 - Financiële notie
 - Bij **onrechtstreekse** deelneming: belangpercentage wordt verkregen door vermenigvuldiging

VOORBEELD:

$$\text{Controle\%} : 20\% + 60\% = 80\%$$

$$\text{Belang\%} : 20\% + 60\% \cdot 60\% = 56\%$$

7.1. Weglating uit de consolidatiekring

! onderneming wordt weggelaten (m.b.t. consolidatiekring)

⇔ vrijgesteld (m.b.t. consoliderende jaarrekening)

mits motivatie in de toelichting

- Een dochteronderneming **mag** buiten consolidatie gelaten worden:
 - als de onderneming van te **verwaarlozen** betekenis is
⇒ Als meer dochterond aan deze voorwaarde voldoen, mag van deze mogelijkheid maar gebruikgemaakt worden als ze samen aan de gestelde voorwaarden voldoen.
 - als de controle of de aanwending van het vermogen **ingrijpend** en **duurzaam** wordt **bemoeilijkt**
 - als de gegevens die nodig zijn om te consolideren niet zonder onevenredig hoge **kosten** of onverantwoorde **vertraging** verkregen kunnen worden
 - als de aandelen van de dochteronderneming **uitsluitend** met het oog op latere **vervreemding** gehouden worden
 - mits motivering in **toelichting** van gebruik van mogelijkheid weglating

mits opname volgens vermogensmutatiemethode en motivatie in de toelichting

- Een dochteronderneming waarover de consoliderende vennootschap een **controle in feite** bezit **wordt** buiten consolidatie gelaten:
 - als de opname ervan zou indruisen tegen het beginsel van **het getrouw beeld**
- Toepassing van deze weglatingsmogelijkheid verondersteld:
 - opname van de dochteronderneming volgens vermogensmutatiemethode
 - motivatie in de toelichting

mits opname volgens vermogensmutatiemethode

- Een dochteronderneming **moet** buiten consolidatie worden gelaten:
 - als de onderneming in **vereffening** is

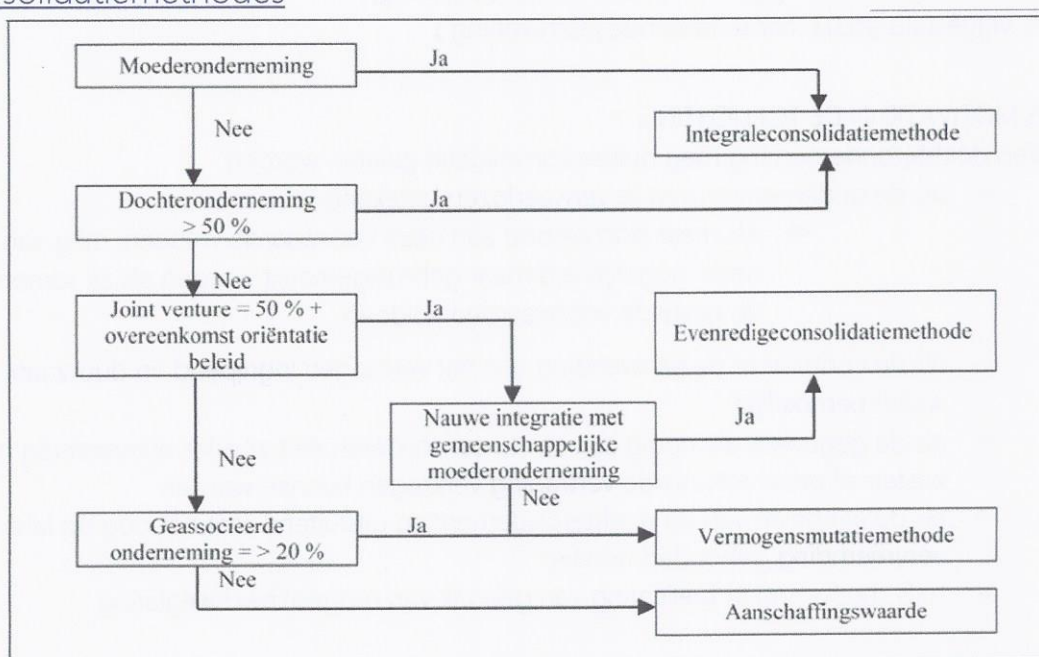
DEEL 1: BE GAAP.

- ingeval van **beslissing** om de onderneming **stop** te zetten
- als er niet meer van uitgegaan kan worden dat het bedrijf van de onderneming wordt verdergezet
- Toepassing van deze weglatingsmogelijkheid verondersteld:
 - opname van de dochteronderneming volgens vermogensmutatiemethode

7.2. Wijzigingen consolidatiekring (vb. acquisities)

- Dochterondernemingen die buiten de consolidatiekring worden gerealiseerd worden vanaf datum van realisatie niet langer opgenomen in consolidatie.
- Indien samenstelling van het geconsolideerd geheel in de loop van het boekjaar een **aanmerkelijke wijziging** heeft ondergaan, dient de toelichting:
 - inlichtingen te bevatten om een zinnige **vergelijking** met de geconsolideerde jaarrekeningen van vorige boekjaren mogelijk te maken

8. Consolidatiemethodes

Controlebevoegdheid	Algemene regel	consolidatiemethode	
Exclusieve controle	Deelneming > 50%	Integrale consolidatie	
Gezamenlijke controle	Joint venture – onderlinge afspraak	Evenredige of proportionele consolidatie	
	Bedrijf niet nauw geïntegreerd	Vermogensmutatie	
Invloed van betekenis	$20\% \leq \text{deelneming} \leq 50\%$	Vermogensmutatie	
Geen invloed	< 20%	Duurzame band ?	
		JA	NEE
		Opname AW in de FVA	Opname AW in de geldbeleggingen

→ rekening p 22-28

DEEL 1: BE GAAP.

9. Algemene beginselen van de geconsolideerde jaarrekening

9.1. Geconsolideerde balans

Activa	Toel.	Codes	Passiva	Toel.	Codes
VASTE ACTIVA		20/28	EIGEN VERMOGEN		10/15
Oprichtingskosten	4.7	20	Kapitaal		10
Immateriële vaste activa	4.8	21	Geplaatst kapitaal		100
Positieve consolidatieverschillen	4.12	9920	Niet-opgevraagd kapitaal		101
Materiële vaste activa	4.9	22/27	Uitgiftepremies		11
Terreinen en gebouwen		22	Herwaarderingsmeerwaarden		12
Installaties, machines en uitrusting		23	Geconsolideerde reserves (+)/(-)	4.11	9910
Meubilair en rollend materieel		24	Negatieve consolidatieverschillen	4.12	9911
Leasing en soortgelijke rechten		25	Omrekeningsverschillen (+) (-)		9912
Overige materiële vaste activa		26	Kapitaalsubsidies		15
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27			
Financiële vaste activa	4.1-4	28	BELANGEN VAN DERDEN		
Vennootschappen waarop vermogensmutatie is toegepast	4.10	9921	Belangen van derden		9913
Deelnemingen		99211			
Vorderingen		99212	VOORZIENINGEN, UITGESTELDE BELASTINGEN EN BELASTINGLATENTIES		16
Andere ondernemingen	4.10	284/8			
Deelnemingen		284	Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5
Vorderingen		285/8	Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160
			Belastingen		161
			Grote herstellings- en onderhoudswerken		162
			Overige risico's en kosten		163/5
			Uitgestelde belastingen en belastinglatenties	4.6	168

Activa	Toel.	Codes	Passiva	Toel.	Codes
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	SCHULDEN		37/49
Vorderingen op meer dan een jaar		29	Schulden op meer dan 1 jaar	4.13	17
Handelsvorderingen		290	Financiële schulden		170/4
Overige vorderingen		291	Achtergestelde leningen		170
Actieve belastinglatenties		292	Niet-achtergestelde obligatieleningen		171
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3	Leasingschulden en soortgelijke schulden		172
Vorraden		30/36	Kredietinstellingen		173
Bestellingen in uitvoering		37	Overige leningen		174
Vorderingen op ten hoogste een jaar		40/41	Handelsschulden		175
Handelsvorderingen		40	Leveranciers		1750
Overige vorderingen		41	Te betalen wissels		1751
Geldbeleggingen		50/53	Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176
Eigen aandelen		50	Overige schulden		178/9
Overige beleggingen		51/53	Schulden op ten hoogste 1 jaar	4.13	42/48
Liquide middelen		54/58	Schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen		42
Overlopende rekeningen		490/1	Financiële schulden		43
			Kredietinstellingen		430/8
			Overige leningen		439
			Handelsschulden		44
			Leveranciers		440/4
			Te betalen wissels		441
			Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46
			Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		45
			Belastingen		450/3
			Bezoldigingen en sociale lasten		454/9
			Overige schulden		47/48
			Overlopende rekeningen		492/3
TOTAAL DER ACTIVA		20/58	TOTAAL DER PASSIVA		10/49

DEEL 1: BE GAAP.

9.2. Geconsolideerde resultatenrekening

	Toel.	Codes
Bedrijfsopbrengsten		70/74
Omzet	4.14	70
Toename (afname) in de voorraad goederen in bewerking en gereed product en in de bestellingen in uitvoering (+/-)		71
Geproduceerde vaste activa		72
Andere bedrijfsopbrengsten		74
Bedrijfskosten (-)		60/64
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60
Aankopen		600/8
Afname (toename) van de voorraad (+)/(-)		609
Diensten en diverse goederen		61
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	4.14	62
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen – Toevoegingen (Terugnemingen) (+)/(-)		631/4
Voorzieningen voor risico's en kosten – Toevoegingen (Terugnemingen) (+)/(-)		635/7
Andere bedrijfskosten		640/8
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)		649
Afschrijvingen op positie ve consolidatie verschillen		9960
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) (+) /(-)		9901

	Toel.	Codes
Financiële opbrengsten		75
Opbrengsten uit financiële vaste activa		750
Opbrengsten uit vlottende activa		751
Andere financiële opbrengsten		752/9
Financiële kosten		65
Kosten van schulden		650
Afschrijvingen op positieve consolidatie verschillen		9961
Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen		651
Toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		
Andere financiële kosten		652/9
Winst (verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening, vóór belasting (+)/(-)		9902
Uitzonderlijke opbrengsten		76
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760
Terugneming van afschrijvingen op consolidatie verschillen		9970
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763
Andere uitzonderlijke opbrengsten	4.14	764/9

DEEL 1: BE GAAP.

	Toel.	Codes
<u>Uitzonderlijke kosten (-)</u>		<u>66</u>
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa.		660
<u>Uitzonderlijke afschrijvingen op positieve consolidatie verschillen</u>		<u>9962</u>
Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		
Toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		662
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663
Andere uitzonderlijke kosten	4.14	664/8
Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten (-)		669
 <u>Winst (verlies) van het boekjaar vóór belasting (+)/(-)</u>		 <u>9903</u>
 Onttrekking aan de uitgestelde belastingen en de belastinglatenties		 780
Overboeking naar de uitgestelde belastingen en de belastinglatenties		680
 <u>Belastingen op het resultaat (-)/(+)</u>	 <u>4.14</u>	 <u>67/77</u>
Belastingen		670/3
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen		77
 <u>Winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)</u>		 <u>9904</u>

9.3. Munteenheid

- EURO of munteenheid OESO-lidstaat
- JR wordt uitgedrukt in -000 EUR zonder decimalen
tenzij balanstotaal > 1 miljard EUR => -000.000 EUR zonder decimalen
- Omrekening financiële staat in vreemde valuta ('secondary translation'), 2 manieren:
 - **Monetaire / niet-monetaire methode** (aanbevolen voor afh dochterond)
 - **Slotkoersmethode** (aanbevolen voor onafh dochterond)
⇒ Je mag per dochterond "kiezen" welke je neemt (daarna constant)
- Omrekeningsmethoden mogen tegelijkertijd worden gebruikt voor verschillende buitenlandse dochterondernemingen mits:
 - Keuze beantwoordt aan objectieve criteria;
 - Uniformiteit en consistentie in de gebruikte methodes

MONETAIRE / NIET-MONETAIRE METHODE

Balans

- Monetaire activa (geld dat je al hebt of moet krijgen ⇔) en passiva, rechten en verplichtingen omrekenen aan
=> slotkoers (*)
- Niet-monetaire activa, afschrijvingen, waardeverminderingen omrekenen aan
=> historische koers (**)

DEEL 1: BE GAAP.

- Kapitaal en reserves omrekenen aan => **historische koers** waarvan resultaten sedert verwerving van dochteronderneming omrekenen aan => **gemiddelde historische koers** (daarna elk jaar) = $(\text{koers begin} + \text{koers einde}) / 2$ (als koers niet te hard schommelt)

(*) Slotkoers

- Koers op balansdatum
- Eventueel keuze voor ingedekte koers als wisselrisico is ingedekt

(**) Historische koers:

- Koers bij verwerving
- Toegestaan alternatief: koers bij aanvang boekjaar eerste consolidatie of eerste opname financiële staat in consolidatie

Resultatenrekening

- Opbrengsten en kosten gerelateerd aan niet-monetaire elementen omrekenen aan => **historische koers**
- Overige opbrengsten en kosten omrekenen aan => **gemiddelde (periode)koers**

Omrekeningsverschillen

- worden opgenomen in de **resultatenrekening**
- gedeelte toegerekend aan derden onder 'Aandeel derden in resultaat'

ANDERE METHODEN MOGELIJK ZOLANG:

- ⇒ Beantwoord aan getrouwe beeld
- ⇒ Keuze beantwoordt aan objectieve criteria
- ⇒ Criteria stelselmatig worden toegepast

Toepassing

- Buitenlandse dochteronderneming waarvan bedrijfsuitoefening een **integrerend deel** vormt van bedrijf van de moederonderneming

	Activa	Passiva
Monetaire posten (aan slotkoers)	Vorderingen op meer dan één jaar Vorderingen op ten hoogste één jaar Geldbeleggingen Liquide middelen	Schulden op meer dan één jaar Schulden op ten hoogste één jaar
Niet-monetaire posten (aan historische koers)	Oprichtingskosten Immateriële vaste activa Materiële vaste activa Financiële vaste activa Vorraden en bestellingen in uitvoering	Kapitaal Uitgiftepremies Herwaarderingsmeerwaarden Reserves Overgedragen resultaat Kapitaalsubsidies Voorzieningen

! Overlopende rekeningen kunnen zowel monetair als niet-monetair karakter hebben

DEEL 1: BE GAAP.

SLOTKOERSMETHODE (ZIE OOK DEF. SLOTKOERS/HISTORISCHE KOERS OP VORIGE P.)

Balans

- Alle activa en passiva (met uitzondering eigen vermogen), rechten en verplichtingen omrekenen aan => slotkoers
- Eigen vermogen omrekenen aan => historische koers

Resultatenrekening

- Opbrengsten en kosten omrekenen aan => koers op datum waarop ze zijn vastgesteld of gemiddelde periodekoers

Omrekeningsverschillen

- worden opgenomen in de eigen vermogen betreft:
 - uit omrekening nettopositie dochterond bij begin van de periode tegen andere koers
 - na toepassing slotkoers i/d balans en van een andere koers in RR
 - uit andere wijzigingen in EV dochterond
- Aandeel derden in de rubriek 'Belangen van derden' van het passief

Toepassing

- buitenl dochterond die een zekere mate van economische en financiële autonomie hebben.

9.4. Overige principes geconsolideerde jaarrekening

GETROUW BEELD

Geconsolideerde jaarrekening moet een getrouw beeld geven van:

- Het vermogen
- De financiële positie
- Het resultaat

van het geconsolideerde geheel.

! Als het niet volstaat om te voldoen aan het getrouwe beeld, moeten aanvullende inlichtingen verstrekt worden in de toelichting.

CONTINUÏTEIT

- Uitgangspunt dat venn haar activiteiten zal blijven voortzetten.
- Indien er over de continuïteit onzekerheid bestaat, moeten de waarderingsregels hieraan worden aangepast
- Dochterond in vereffening + dochterond die besloten heeft bedrijf stop te zetten + er niet meer vanuit kan gegaan worden dat bedrijf wordt verdergezet
⇒ Vermogensmutatiemethode

BESTENDIGHEID

- Waarderingsregels vastgelegd?
Van het ene BJ op het andere identiek blijven en stelselmatig toegepast worden
MAAR: aanpassen als ze niet langer het getrouwe beeld *beantwoorden*

DEEL 1: BE GAAP.

INDIEN AANPASSING NODIG, # voorwaarden:

1. Motivering van de aanpassing in de toelichting
2. Eerste jaar v/d aanpassing: invloed ervan op vermogen, financiële positie en resultaat in de toelichting vermelden

VERBOD OP COMPENSATIE

Compensatie tss tegoeden en schulden, tss rechten en verplichtingen en tussen opbrengsten en kosten is verboden.

UITZONDERING: consolidatieverschillen (verplicht in geval dat de + en – van dezelfde dochterond zijn)

DATUM VAN AFSLUITING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

- dezelfde datum als afsluiting statutaire jaarrekening van de consoliderende onderneming;
- ander tijdstip om rekening te houden met belangrijkste onderneming van de groep
- afsluitdatum van in conso opgenomen onderneming = zelfde datum als afsluitdatum geconsolideerde jaarrekening *in consolidatie*
- afwijking mogelijk, maar mag evenwel tussen beide data niet meer dan 3 maanden liggen + motivatie in toelichting

VOORBEELD:

M => 31/12

REGEL: afsluitdatum nemen v/d moeder

D1 => 31/12

Uitz: M is holding (niets anders dan de 3 participaties)

D2 => 30/9

Vb. D3 de belangrijkste => die datum nemen

D3 => 30/6

➔ Als je kiest voor 31/12: M, D1, D2 ook afsluitdatum, maar D3 niet! (wel tussentijdse resultaat op 31/12)

WAARDERING

- Eenvormigheid met de moederonderneming
waarderingsregels van de moederonderneming
afwijking/uitbreiding in overeenstemming met BE GAAP + verantwoording in toelichting
- Bedrijfseconomische waardering
Fiscaal geïnspireerde waarderingsregels worden ongedaan gemaakt
 - ⇒ Op actiefbestanddelen grotere afschrijvingen of waardeverminderingen dan economisch verantwoord
 - ⇒ Passiva geboekt, gevormd of gewaardeerd voor een bedrag groter dan economisch verantwoord

Afwijking: indien verwaarloosbaar in licht van getrouwe beeld of effect op RR toegelicht

- Belastinglatenties
Rekening meegehouden voor zover binnen afzienbare tijd kosten uit zullen voortvloeien

Consolidatietechnieken

- Integrale consolidatie
- Proportionele consolidatie = *vermindering*
- Vermogensmutatiemethode
is geen consolidatiemethode maar een waarderingsmethode

1. Aanvulling van het rekeningstelsel

9910	Geconsolideerde reserves
99100	Reserves consoliderende onderneming vóór eerste consolidatie
99101	Aangroei groepsreserves
99102	Winst van het boekjaar
99103	Preacquisitiewinst
9911	Negatieve consolidatieverschillen
99110	Negatieve consolidatieverschillen
99111	Negatieve consolidatieverschillen na vermogensmutatie
9912	Omrekeningsverschillen
9913	Belangen van derden
99130	Belangen van derden bij eerste consolidatie
99131	Aangroei belangen van derden
9920	Positieve consolidatieverschillen
99200	Positieve consolidatieverschillen
99201	Geboekte afschrijvingen op consolidatieverschillen
99202	Positieve consolidatieverschillen na vermogensmutatie
99203	Geboekte afschrijvingen op consolidatieverschillen na vermogensmutatie
9921	Vennootschappen waarop vermogensmutatie toegepast is
99211	Deelnemingen in vennootschappen waarop vermogensmutatie toegepast is
99212	Vorderingen op vennootschappen waarop vermogensmutatie toegepast is
9960	Afschrijvingen op positieve consolidatieverschillen
9961	Afschrijvingen op positieve consolidatieverschillen (in financieel resultaat)
9962	Uitzonderlijke afschrijvingen op positieve consolidatieverschillen
9963	In resultaat opgenomen negatieve consolidatieverschillen
9970	Terugneming van afschrijvingen op consolidatieverschillen
Rekeningen in verband met de resultaatverwerking:	
9976	Geconsolideerde winst (+)
9966	Geconsolideerd verlies (-)
99761	Aandeel van derden in het geconsolideerde resultaat
997611	Toevoeging aandeel van derden in het geconsolideerde resultaat
997612	Terugneming aandeel van derden in het geconsolideerde resultaat
99762	Aandeel van de groep in het geconsolideerde resultaat
997621	Toevoeging aandeel van de groep in het geconsolideerde resultaat
997622	Terugneming aandeel van de groep in het geconsolideerde resultaat
99751	Aandeel in de winst van ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode toegepast is
99651	Aandeel in verlies van ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode toegepast is

DEEL 1: BE GAAP.

2. Integrale consolidatie

2.1. Algemeen

- Toepassingsgebied
 - moederonderneming
 - dochteronderneming
- Werkwijze
 - alle elementen van het actief en van het passief, alle opbrengsten en kosten, alle rechten en verplichtingen van moeder- en dochteronderneming worden **integraal (100 %)** opgenomen
 - ⇒ Onderlinge saldi en transacties worden **integraal** geëlimineerd (uitz. Te verwaarlozen betekenis)
 - Vb. 100 000 vordering wordt aan 100 000 geëlimineerd, NIET 80 000 als M 80% heeft in D
- Consolidatie van de **balans**
 - Groepswaarderingsregels:
 - ⇒ A + P geherwaardeerd om individ. waarderingsregels in overeenstemming te brengen
 - herwerkt eigen vermogen (door herwerkt A + P)
 - belangen van derden (gedeelte EV)

Eliminatie:

 - van onderlinge vorderingen en schulden
 - van winsten en verliezen die begrepen zijn in de waarde van een actief
 - van de deelneming (EV dochter + participatie op A bij M)

'actief
- Consolidatie van de **resultatenrekening**
 - groepswaarderingsregels
 - RR bevat resultaatbestemming dochter anders dan dividend
 - Overboeking naar **⊕ onttrekkingen** uit belastingvrije reserve wordt uit RR gehaald en in resultaatverwerking opgenomen **EN**
 - Aandeel derden in het resultaat (gedeelte resultaat toegerekend aan derden)

Eliminatie:

 - van onderlinge opbrengsten en kosten
 - van winsten en verliezen die begrepen zijn in de waarde van een actief
 - gerealiseerde meer of minwaarden op deelnemingen (kan beperkt worden tot belangenpercentage)
 - dividenden toegekend aan elkaar
 - waardeverminderingen op deelnemingen
- Consolidatie van de **toelichting**
 - Alle rechten en plichten integraal opgenomen

Eliminatie:

 - Wederzijdse rechten en plichten
- **Uitzondering** op integrale eliminatie mogelijk (zowel voor balans, RR,...)
eliminatie a rato van het belangenpercentage

DEEL 1: BE GAAP.

niet-eliminatie mits vermelding in toelichting

- normale marktvoorwaarden
- eliminatie onevenredig veel zou kosten

2.2. Consolidatieverschil

ALGEMEEN

- Begrip
= verschil BW van de deelneming bij M en aandeel van de groep in EV dochterond
 - ⇒ De aankoopprijs van de deelneming is meestal hoger of lager dan overeenkomstige aandeel in EV dat verworven werd
 - ⇒ kan positief of negatief zijn
- Oorzaken
 - Positief consolidatieverschil
 - Onderwaardering van de activa dochter
 - ⇒ IMVA niet opgenomen in balans (vb. merknaam), meerwaarden op MVA niet uitgedrukt, waardering bestellingen in uitvoering volgens "completed contract"-methode
 - Overwaardering van de passiva dochter
 - Verwachte gunstige resultaten (vb. verwachte voordelen uit overname)
 - Strategische keuze
 - Negatief consolidatieverschil
 - Overwaardering van de activa dochter (vb. onvoldoende waardeverminderingen)
 - Onderwaardering van de passiva (vb. onvoldoende voorzieningen)
 - Verwachte ongunstige resultaten
- Toewijzing consolidatieverschillen
Zoveel mogelijk toegekend aan activa en passiva-bestanddelen, rest in "consolidatieverschillen". Consolidatieverschillen omwille van verwachte (on)gunstige resultaten zijn niet toerekenbaar

ONDERSCHEID

- Eerste consolidatieverschil
AW deelneming – verworven deel van boekhoudkundig EV
- Tweede consolidatieverschil
AW deelneming – verworven aandeel EV na toewijzing consolidatieverschil
 - ⇒ Er kan niet meer toegerekend worden dan het 1ste consolidatieverschil of bij positief 1ste is het 2de ≥ 0
- Bepaling consolidatieverschil

$$\begin{aligned} & \text{aanschaffingsprijs van de deelneming} \\ & - \text{intrinsieke waarde van de deelneming} \\ & = \text{Consolidatieverschil} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{Boekhoudkundig eigen vermogen op datum van overname} \\ & +/ - \text{toewijzing van het consolidatieverschil aan activa en passiva} \\ & \quad \times \text{belangenpercentage} \\ & = \text{Intrinsieke waarde van de deelneming} \end{aligned}$$

DEEL 1: BE GAAP.

1ste consolidatieverschil =

$AW - (EV D = \text{kapitaal} + \text{reserves} + \text{overgedragen/preacquisitie winst}) * \text{aandeel M}$

2de consolidatieverschil =

$1^{\text{ste}} \text{ consolidatieverschil} - (\text{onderwaardering A} + \text{overwaard. P} - \text{lat. bel}) * \text{aandeel M}$

! 2de = 0 als 2de groter is dan 1ste (je kan niet meer toerekenen)

- Bepaling AW van de deelneming
 - Boekwaarde komt in aanmerking
 - Eventuele waardevermindering worden tegengeboekt
UITZ: deelnemingen vreemde valuta (BW niet in aanmerking doordat deze is beïnvloedt door omrekeningskoers bij slotkoersmethode)
- Bepalen overgenomen EV
 - BW activa dochter – voorzieningen en schulden op datum van verwerving
! BW is die na eventuele herwerking van
 - Groepswaarderingsregels (van individuele naar dit)
 - fiscale geïnspireerde waarderingsregels
 - Toewijzing consolidatieverschil aan juiste activa/passiva
 - Latente belastingen
 - Pre-acquisitieresultaat (=tussentijdse resultaat van BJ tot op datum van verwerving): als M participatie verwerft in de loop van het BJ
- Datum waarop consolidatieverschil is bepaald
 - Datum van verwerving of zo dicht mogelijk, 2 mogelijke AFWIJKINGEN:
 - Aanvangsdatum van BJ waarop 1ste geconsolideerde jaarrekening betrekking heeft:
Het te compenseren EV wordt dan berekend op basis van EV vorige BJ.
 - Aanvangsdatum BJ waarop 1ste maal dochterond in consolidatie wordt opgenomen:
- Aandeel van derden in het overgenomen eigen vermogen
= belangen van derden
→ *afwijkingen p. 53 - 59*
BOEKHOUDKUNDIGE VERWERKING VAN CONSOLIDATIEVERSCHILLEN
- Positief consolidatieverschil
 - Opname op het actief in de rubriek 'Positieve consolidatieverschillen'
 - Afschrijven volgens passend afschrijvingsplan
 - => Motivering in de toelichting indien > 5 jaar
 - => Afschrijven ten laste van het bedrijfsresultaat of financieel resultaat
 - => aanvullende/uitzonderlijke afschr indien niet meer economisch verantwoord (niet-recurrente bedrijfskosten / niet-recurrente financiële kosten)
- Negatief consolidatieverschil
 - Opname onder het eigen vermogen in de rubriek 'Negatieve consolidatieverschillen'
 - Onveranderd voor de duur van de participatie
Uitz: In resultaat indien te verklaren door verwachte negatieve resultaten die zich voordoen
- Compensatie positieve en negatieve consolidatieverschillen
 - Verboden
 - **Tenzij** mbt dezelfde dochteronderneming dan is compensatie **verplicht**
- Eens consolidatieverschil bepaald blijft het onveranderd met **uitzondering** van:
 - Opname in resultaat:
 - ⇒ Afschrijvingen

DEEL 1: BE GAAP.

- ⇒ Inresultaatname negatieve consolidatieverschillen (zie uitz vorige)
- Compensatie positieve en negatieve consolidatieverschillen bij dezelfde dochterond
- Wijziging belangenpercentage in meer (vb. stapsgewijze verwerving) of in min (vb. aandelen dochterond buiten de consolidatiekring worden verkocht)

step disposal

2.3. Belangen van derden

- Integrale consolidatie =
 - opname van alle activa en passiva, opbrengsten en kosten, rechten en verplichtingen
 - ook indien moederonderneming niet alle aandelen van dochteronderneming bezit
 - correctie door uitdrukking van 'Belangen van derden' niet als eigen vermogen voorgesteld
- Gedeelte van het resultaat van een dochteronderneming
 - dat wordt toegerekend aan aandelen niet aangehouden door moederonderneming of groep wordt opgenomen onder post 'Aandeel van derden'

→ oefening p. 62 - 72

2.4. Consolidatie van de resultaatverwerking

Winstbestemmingstabel

Enkelvoudige resultaatbestemming			Geconsolideerde resultaatbestemming		
	M	D	Aangroei/terugnane groepsreserves 997621/99762	Toevoeging/terugnane belangen van derden 997611/997612	Vergoeding van het kapitaal 694
Te bestemmen resultaat	X	X			
Uitkering dividenden	X				X
		X	X × belangen-%	X × % minderheidsbelangen	
Toevoeging aan de reserves	X		X		
		X	X × belangen-%	X × % minderheidsbelangen	
Overgedragen winst	X		X		
		X	X × belangen-%	X × % minderheidsbelangen	
Correctie tantièmes		X	X × belangen-%	X × % minderheidsbelangen	
Eliminaties in het geconsolideerd resultaat		X	X		
		X	X × belangen-%	X × % minderheidsbelangen	
			Totaal	Totaal	Totaal

Wat valt op?

1. Bij M verlaten dividenden de groep
2. Tantièmes zijn een vergoeding van de bestuurders (soort bonus) => geboekt als kost
3. Tussenkost van de vennoten in het verlies is tegenhanger 694 in het geval van verlies
4. Preacquisitiewinst moet in mindering worden gebracht van het te bestemmen resultaat

→ oefeningen p. 75 - 79

DEEL 1: BE GAAP.

2.5. Eliminaties van vorderingen en schulden (balans)

- Principe

- Alle onderlinge vorderingen en schulden dienen geëlimineerd te worden
- Mogelijk debet $\neq$ credit
REDENEN: tijdverschillen overschrijvingen, munteenheid (afh van de koers kan je ook verschillen hebben), slechte boekhouding,...
- Administratieve organisatie consolidatiewerkzaamheden
 - ⇒ Aangepast rekeningenstelsel met afzonderlijke intragroepsrekeningen
 - ⇒ Goede afstemmingsprocedure voor de consolidatie
 - ⇒ Afstemmingstabel tijdens het consolidatieproces
- Overblijvende verschillen
REGEL 1 : Overblijvende verschillen samen op 1 rekening (afstemmingsverschillen)
REGEL 2 : Verkopende partij heeft altijd gelijk: bedrag van de te elimineren vordering gelijk is aan bedrag van de te elimineren schuld
REGEL 3 : Kleinste bedrag van de saldi kan geëlimineerd worden

→ oefeningen p. 80 - 81

2.6. Eliminaties in de resultatenrekening

- Principe

- Onderlinge saldi van opbrengsten (7) en kosten (6) dienen geëlimineerd te worden
- Verschillen mogelijk omdat verrichtingen niet dezelfde boekingsdatum of boekingswijze hebben
- Administratieve organisatie consolidatiewerkzaamheden (zie balans, zijn dezelfde)
- Overblijvende verschillen
REGEL 1 : Verkopende partij heeft altijd gelijk
REGEL 2 : het kleinste bedrag van de saldi kan geëlimineerd worden

→ oefening p. 82 - 83

2.7. Eliminaties met impact op balans en resultatenrekening

[ERVOOR: het elimineren van onderlinge heeft geen impact op geconsolideerd resultaat (enkel om dubbeltellingen te vermijden)]

4 soorten:

1. Winsten en verliezen begrepen in de waarde van een actief (eliminatie mag beperkt worden tot belangen% + eliminatie van te verwaarlozen betekenis, mag weggelaten worden)
 1. Verkoop vast actief
 2. Verkoop van goederen van voorraad

2. Gerealiseerde intragroep meer- en minwaarden op deelnemingen

Voorbeeld:

3. Intragroepsdividenden: van dochter naar moeder

4. Waardeverminderingen op deelnemingen

⇒ D heeft verlies $\Rightarrow$ M kan participatie wegboeken (zal een dubbeltelling veroorzaken)

Hier kan winst/verlies gerealiseerd zijn.
Geconsolideerd heeft groep geen vermindering gehad (want ook 100%)

! Voorlopig houden we nog geen rekening met uitgestelde belastingen, wel doen op examen !

DEEL 1: BE GAAP.

WINST/VERLIES IN WAARDE VAN ACTIEF: VERKOOP VASTE ACTIVA

Enkel voor grote bedragen (geen kopieermachine)

- Meerwaarde => wordt uit consolidatie geëlimineerd
 - Gerealiseerd tijdens boekjaar
 - ⇒ Opgenomen in geconsolideerde resultaat v/h BJ, moet daaruit geëlimineerd worden
 - Gerealiseerd tijdens vorige boekjaren
 - ⇒ Eliminatie gebeuren tegenover geconsolideerd EV en in voorkomend geval in de belangen van derden
- Afschrijvingen bij MW (indien afschrijfbaar activa)
 - Herberekend o.b.v. oorspronkelijke AW, vroeger toegepaste afschrijvingsmethode
 - Alternatief: elimineren gerealiseerde MW uit resultaat en opnemen als HWMW
- Eliminatie van het resultaat bij verkoop van vaste activa met verlies
 - Wrm verlies geboekt?
 1. Machine effectief minder waard => boekhouding M niet in orde : verlies blijft in consolidatie behouden
 2. Om winst te doen zakken => verlies niet bedrijfseconomisch: de boekingen doen
- Eliminatie van het resultaat bij verkoop van vaste activa met uitdrukking van een herwaarderingsmeerwaarde
 - VW 1 : meerwaarde moet duurzaam zijn
 - VW 2 : bedrijf moet genoeg rendabel zijn om afschrijvingen te kunnen dragen (verlieslatende onderneming mag dit niet doen)
 - ⇒ 76 MW MVA @ 12 HWMW

→ zij p. 84 - 89

WINST/VERLIES IN WAARDE VAN ACTIEF: VERKOOP GOEDEREN VAN VOORRAAD

1. Kopende onderneming heeft alle goederen al doorverkocht
 - ⇒ Geen eindvoorraad meer aanwezig: op groepsniveau geen actief aanwezig dat een niet-verwezenlijkt resultaat bevat
 - ⇒ Consolidatieboekingen beperkt tot eliminatie binnen RR van onderlinge aan/verkoop
2. Kopende onderneming heeft nog niet alle goederen doorverkocht
 - ⇒ Eindvoorraad aanwezig die op groepsniveau een niet-verwezenlijkt resultaat bevat
 - ⇒ Niet-gerealiseerde resultaat wordt geëlimineerd
3. Zowel beginvoorraad als eindvoorraad bevatten intragroepsresultaten
 - ⇒ Onderlinge voorraad =
totale voorraad A * (aankopen bij de groep van A / totale aankopen A)

! INTRAGROEPSVERKOPEN MET VERLIES:

1. Door daling marktprijs => geen eliminatie
2. Met intentie om resultaten over te hevelen naar andere ond in de groep => wel eliminatie

→ zijning p. 90 - 95

DEEL 1: BE GAAP.

INTRAGROEPSDIVIDENDEN VAN DOCHTER NAAR MOEDER

Dividend is in het geconsolideerde resultaat van het BJ¹ opgenomen, terwijl het via de geconsolideerde resultaatverwerking van vorige BJ al opgenomen werd in de geconsolideerde groepsreserves van het vorige BJ² => dubbelboeking

¹ Het dividend dat M gekregen heeft, wordt als opbrengst van het BJ geboekt

² D neemt beslissing tot dividend op einde vorige BJ => al in geconsolideerde groepsreserves van het vorige BJ opgenomen

! Dividenden toegekend aan derden hebben de groep verlaten => bij eliminatie geen rekening mee gehouden !

→ Oef p. 96 - 97 + eliminatie waardevermindering op deelneming: p 97 - 100

2.8. Uitgestelde belastingen en belastinglatenties

Art. 129 KB 30 januari 2001

"In de geconsolideerde balans en de resultatenrekening wordt rekening gehouden met het verschil dat bij de consolidatie blijkt tussen:

- de aan het boekjaar en de vorige boekjaren toe te rekenen belastingen; en
- de met betrekking tot deze boekjaren betaalde of nog te betalen belastingen, voor zover aangenomen mag worden dat daaruit voor de consoliderende vennootschap of voor een in de consolidatie opgenomen dochteronderneming in de afzienbare toekomst inderdaad kosten zullen voortvloeien."

Om aan het matching-principe te voldoen, zal er bij consolidatie door boeking van latente belastingen een correctie gebeuren op de geboekte belastinglast. Er wordt een constante belastingdruk geuit

• Permanente verschillen

Voorbeelden: fiscaal verworpen uitgaven, investeringsaftrek, definitief belaste inkomsten

⇒ Beïnvloeden alleen resultaat van betreffende jaar, worden in latere BJ niet meer teruggenomen en geven in principe nooit aanleiding tot aanleg v/e belastinglatentie

• Tijdelijke verschillen

Voorbeelden bij enkelvoudige JR: fiscaal niet-aanvaarde: waardeverminderingen op dubieuze debiteuren, incurante voorraden, voorzieningen of afschrijvingen

Hoe komt dit? Periode van verwerking in het fiscale resultaat wijkt af van de periode van boekhoudkundige verwerking, op lange termijn vallen de waarderingen samen.

⇒ Geven aanleiding tot **belastinglatenties**

Voorbeelden bij consolidatie: lager afschrijvingsritme bij consolidatie dan bij enkelvoudige JR, eliminatie winsten bij intragroepsverkopen, herschatting A/P bij bepaling van consolidatie≠

• Actieve belastinglatentie of uitgestelde belastingvordering (meestal met toekomstig te betalen belastingen gecompenseerd)

Voorbeelden:

- overgedragen belastingvoordelen voor nog recupereerbare fiscale verliezen
- belaste voorzieningen voor dubieuze debiteuren of incurante voorraden

DEEL 1: BE GAAP.

- bedrijfseconomisch verantwoorde, maar fiscaal slechts in latere BJ recupereerbare afschrijvingsexcedenten
- **Passieve belastinglatentie of uitgestelde belastingschuld**
In praktijk: In Belgian Gaap wordt enkel en alleen rekening gehouden met passieve belastinglatenties, uitgestelde belastingschulden, differet tax liabilities
1 uitzondering: tenzij de uitgestelde belastingen betrekking hebben op overgedragen verliezen, dan worden ook actieve belastinglatenties in rekening gebracht.
Voorbeelden:
 - Verschuldigde belastingen op HWMW
 - Verschuldigde bel op belastingvrije reserves
 - Toepassing v degressieve afschrijvingen, waar bedrijfsecon. lineair afgeschreven wordt
- **Overdraagbare verliezen**
Toegestaan actieve belastinglatentie te boeken voor uitgestelde belastingvoordelen wegens overdraagbare verliezen wanneer het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winst beschikbaar zal zijn om tegenover de overdraagbare verliezen te plaatsen.

→ see p. 102-114

3. Proportionele of evenredige consolidatie

3.1. Algemeen

- **Welke ondernemingen ?**
 - Gezamenlijke dochterondernemingen of joint ventures
- **Werkwijze ?**
 - Opname activa, passiva, rechten, verplichtingen, opbrengsten, kosten a rato belangenpercentage
 - Geen belangen van derden of minderheidsbelangen

3.2. Eliminaties

- **Deelneming** : consolidatieverschil berekeningswijze en verwerking analoog integrale consolidatiemethode
 - ⇒ Werkwijze 1: optellen van balansen en RR. Vervolgens elimineren van het aandeel van derden uit groepsrekening
 - ⇒ Werkwijze 2: optellen van het aandeel in activa en passiva en de RR dat tot de groep behoort. (=> deze methode wordt het meest gevolgd)
- Binnen **balans** : eliminatie is beperkt maximaal het belangenpercentage
 - Eliminatie van onderlinge vorderingen en schulden: eliminatie beperkt tot belangen%
 - Eliminatie van intragroepswinst begrepen in de voorraden:
 - als bevoorradings% < belangen% => niet-gerealiseerde winst volledig geëlimineerd
niet-gerealiseerde winst = voorraad D * bevoorradingspercentage * winstopslag
 - als bevoorradings% > belangen% => eliminatie niet-gerealiseerde winst beperkt tot belangen%
De te elimineren winst = voorraad D * belangen% * winstopslag

DEEL 1: BE GAAP.

- Binnen resultatenrekening: beperkt tot aandeel groep
- Binnen balans en resultatenrekening: beperkt tot aandeel groep
- Resultaatverwerking: analoog integrale consolidatiemethode zonder toevoeging / wijziging belangen van derden

→ OJP p. 116 - 124

4. Vermogensmutatiemethode (=equity-methode, equivalentiemethode)

4.1. Algemeen

- Welke ondernemingen?
 - Geassocieerde ondernemingen (enkel bij een consolidatie plichtige moederonderneming, NIET wanneer M enkel geassocieerde ondernemingen heeft)
 - Dochterondernemingen (mits motivatie in de toelichting) – MOETEN weggelaten worden uit consolidatie:
 - Bij controle in feite en opname zou indruisen tegen getrouw beeld
 - In vereffening (via notaris)
 - Die besloten hebben om hun bedrijf stop te zetten (gewone beslissing)
 - Waarvan niet meer kan worden uitgegaan dat ze hun bedrijf zullen voortzetten
 - Gemeenschappelijke dochterondernemingen – KIEZEN om volgens vermogensmutatie
 - Mogelijkheid als hun bedrijf niet nauw is geïntegreerd (totaal andere activiteiten dan de anderen)

! Vermogensmutatie hoeft niet toegepast te worden als toepassing maar van te verwaarlozen betekenis is !

4.2. Werkwijze (totaal verschillend in IFRS => daar wordt meerprijs NIET geboekt)

EERSTE TOEPASSING VERMOGENSMUTATIE

- Boekwaarde wordt vervangen door aandeel van de groep in het eigen vermogen met uitdrukking van consolidatieverschil¹
Eigen vermogen van de deelneming =
BW actief – BW voorzieningen en schulden + resultaat BJ op datum van verwerving (tenzij hierop voor de verwerving een interimdividend is toegekend)
- Groepswaarderingsregels => moet niet, maar moet dan vermeld worden in toelichting
- Presentatie: FVA – Ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast

→ OJP p. 124

TOEPASSING IN VOLGENDE BJ'EN

- Waarde van de deelneming wordt verhoogd of verminderd met het aandeel van de groep
- Mutatie eigen vermogen:
 - Resultaat boekjaar (+)
 - Betaalde dividenden (-)
 - Rechtstreekse mutaties in eigen vermogen (+/-)

¹ Zelfde regels/methode als integrale consolidatie

DEEL 1: BE GAAP.

ELIMINATIE

- Eliminatie van onderlinge vorderingen, schulden, kosten en opbrengsten is niet van toepassing!
- WEL: eliminatie van resultaten van transacties tussen ondernemingen, zolang
 - Resultaten begrepen in BW ondernemingen
 - Resultaten t.a.v. principe getrouw beeld relevant zijn
 - De daartoe noodzakelijke gegevens bekend of toegankelijk zijn
- Voornamelijk:
 - Aan/verkoop IMVA en MVA
 - Aan/verkoop goederen en diensten opgenomen in waarde van de voorraad
 - Gerealiseerde meer/minderwaarden op deelnemingen
 - Waardeverminderingen op deelnemingen

! Als ond in consolidatie dividenden heeft ontvangen van ond met vermogensmutatie dan worden die dividenden uit het resultaat van de geconsolideerde ond geëlimineerd !

Wijzigingen in het EV van de geassocieerde onderneming:

= direct-to-equity-mutaties beïnvloeden het EV zonder tussenkomst in de RR.

⇒ Worden rechtstreeks vermeld in de geconsolideerde balans onder 'reserves'

Voorbeelden:

- Uitdrukking HWMW
- Verkrijging kapitaalsubsidie
- Overboeking van gerealiseerde MW naar belastingvrije reserves
- Boeken van uitgiftepremie door een converteerbare obligatielening

→ 24 p. 129 - 136

5. Consortium

Vroeger: altijd bekeken vanaf een moederonderneming => **verticale consolidatie**

Nu: **horizontale consolidatie**, voorbeeld:

5.1. Algemeen

- Begrip (zie p.3)
- Toepassingsgebied
 - Alle ondernemingen die het consortium vormen, evenals hun dochterondernemingen.
 - Staan gezamenlijk in voor het opstellen en openbaar maken van de geconsolideerde JR.
 - JR mag opgesteld worden volgens wetgeving en in nationale munt van een buitenlandse ond die ook tot het consortium behoort (hoofdbedrijf van consortium moet in die ond gelokaliseerd zijn).
- Consolidatiemethode: **integrale consolidatie**
 - ⇒ Alleen eliminaties van deelnemingen voor dochterond van ond die het consortium vormen
 - ⇒ EV-posten van de ond die consortium uitmaken, samengevoegd met behoud van eigen karakter (kapitaal, uitgiftepremies, HWMW, reserves of overgedragen resultaat)
 - ⇒ Belangen van derden komen in zuiver consortium niet voor. (TENZIJ: ond die in consolidatie is opgenomen een dochterond heeft waarin derden participeren)

De geconsolideerde JR

1. Bespreking geconsolideerde JR

JR = balans + RR + toelichting

Balanscentrale van de NBB stelt een schema ter beschikking van de geconsolideerde JR. Het gebruik ervan is niet verplicht. Als ond zelf een schema samenstellen => rekening houden met aantal bepalingen

1.1. Bespreking balans

ACTIVA

- Positieve consolidatieverschillen: bevat geactiveerde positieve consolidatieverschillen nadat:
 - Verschillen zoveel mogelijk aan actief-en passiefbestanddelen toegerekend werden
 - Die verschillen afgeschreven werden volgens passend afschrijvingsplan

⇒ Worden in principe afgeschreven over 5 jaar (indien >5 => toelichting)

⇒ Compensatie van negatieve en positieve consolidatie≠ niet toegelaten, TENZIJ dezelfde dochter => verplicht!
- Financiële vaste activa: wordt onderscheid gemaakt tussen ond onder vermogensmutatiemethode en andere ond. Ook opgenomen in deze rubriek:
 - Maatschappelijke rechten in andere ond die geen deelneming vormen en die tot doel hebben de eigen bedrijfsuitoefening te bevorderen door het scheppen van een duurzame en specifieke band met die ond.

⇒ Waardering tegen AW
 - Vorderingen op ond (niet onder vermogensmutatie) die bedoeld zijn om activiteiten duurzaam te steunen

⇒ Waardering tegen nominale waarde
- Voorraden: toegelaten de onderscheiden voorraadposten (grondstoffen, hulpstoffen, gereed product en handelsgoederen) samen te voegen

⇒ Bij interne leveringen gebeurt het dat producten voor de ene grond-of hulpstoffen zijn, voor de andere echter een gereed product

PASSIVA

- HWMW: bevat:
 - HWMW geboekt in de consoliderende ond
 - HWMW op MVA en FVA van in consolidatie opgenomen dochterond verworven na opname in consolidatie

⇒ HWMW naar aanleiding van verwerving en het bepalen van het consolidatie≠ worden hier niet opgenomen => komen in mindering bij bepalen van consolidatie≠ en worden toegewezen aan activa en passiva waarop ze betrekking hebben.
- Geconsolideerde reserves: bevat:
 - Reserves en overgedragen resultaat van consoliderende onderneming voor eerste consolidatie.

DEEL 1: BE GAAP.

- Verhoogd met aandeel van de groep in geconsolideerde resultaat na aftrek verrichte uitkeringen
- ⇒ Toevoeging gebeurt door bestemming van het geconsolideerde resultaat
- Negatieve consolidatieverschillen: bevat negatieve consolidatieverschillen nadat deze verschillen zoveel mogelijk aan activa en passiva zijn toegerekend
- Omrekeningsverschillen: In geval van omrekening JR van een geconsolideerde buitenlandse dochterond volgens slotkoersmethode bevat deze rubriek omrekeningsverschillen:
 - Uit omrekening netto-positie van dochterond bij begin van de periode tegen een andere koers dan voorheen
 - Na toepassing slotkoers in de balans en een andere koers in de RR
 - Uit ander wijzigingen in EV van dochterond
- Belangen van derden: bevat aandeel van derden in:
 - Het vermogen van de geconsolideerde dochterond
 - Herberekeningen als activa en passiva herberekend worden om eerste consolidatie≠ weg te werken
 - Het geconsolideerde resultaat
- Voorzieningen, uitgestelde bel, belastinglatenties: t.a.v. de statutaire JR wordt deze rubriek uitgebreid met belastinglatenties. Deze betreffen het verschil dat bij consolidatie blijkt tussen de aan het BJ en de vorige BJ toe te rekenen bel en de met betrekking tot die BJ betaalde of nog te betalen bel.
! Er moet maar rekening gehouden worden met belastinglatenties voor zover in de afzienbare toekomst inderdaad kosten zullen voortvloeien !

1.2. Bespreking RR

- Omzet: Netto-omzet wordt uitgesplitst in een categorie bedrijfsactiviteit en in geografische markten voor zover die onderling aanzienlijk verschillen vanuit het oogpunt van de organisatie voor de verkoop van goederen en diensten in het kader van de normale bedrijfsuitoefening.
- Bedrijfskosten: Tantièmes worden beschouwd als bijkomende bezoldiging en in de personeelskosten opgenomen
- (uitzonderlijke/terugneming van) Afschrijvingen op consolidatieverschillen: (op positieve consolidatie≠) komen in de RR in een afzonderlijke post van de bedrijfskosten of van de financiële kosten.
- Negatieve consolidatieverschillen: creditering van een kostenrekening, gaat om de aanzuivering (of beperking) van een verlies
- Aandeel in het resultaat van de onderneming waarop vermogensmutatie toegepast is: ! Aandelen in positieve resultaten mogen niet gecompenseerd worden met negatieve.

DEEL 1: BE GAAP.

- Aandeel van derden/van de groep in het resultaat: Aandeel van derden = toegerekend aan derden. Aandeel van de groep = het complement hiervan.

1.3. Bespreking toelichting

- Lijst consolideerde ond en ond waarop vermogensmutatiemethode toegepast wordt:

Volgende gegevens:

- Identificatiegegevens
- Toegepaste methode van consolidatie
- Aangehouden deel in het kapitaal (in %)
- Wijzigingen in het percentage van het gehouden kapitaal

- Lijst van de niet in rekening opgenomen exclusieve en gemeenschappelijke dochterond en van geassocieerde ond waarop de vermogensmutatiemethode niet toegepast wordt:

Volgende gegevens:

- Identificatiegegevens
- De reden van uitsluiting (per ond)
- Aangehouden deel in het kapitaal (in %)
- Wijzigingen in het percentage van het gehouden kapitaal

- Venn die geen dochterond noch geassocieerde venn zijn:

Volgende gegevens:

- Identificatiegegevens
- Het deel van het kapitaal van deze ond dat gehouden wordt door de groep
- Het bedrag van EV en resultaat van de betrokken ond over het laatste BJ waarvoor een JR opgesteld is (moet niet gegeven worden als info niet verplicht is openbaar te maken)

! Deze gegevens moeten niet gegeven worden als ze van te verwaarlozen betekenis zijn voor het verkrijgen van een getrouw beeld

- Consortium: Een overzicht gegeven van alle ond van het consortium, met voor elke ond:

- Aanduiding methode van consolidatie
- Gehouden deel van het kapitaal

- Consolidatiecriteria en wijzigingen in de consolidatiekring:

- Criteria vermeld voor hantering van de verschillende methodes van consolidatie
⇒ Vermeld en gemotiveerd wanneer afgeweken wordt van vastgestelde criteria
- Als samenstelling van geconsolideerde geheel aanzienlijk verandert, worden de nodige inlichtingen verschaft die een zinvolle vergelijking mogelijk maken met de geconsolideerde JR van het vorige BJ.

- Waarderingsregels en methodes voor de berekening van fiscale latenties: Deze staat omvat een uitsplitsing van deze post van het passief

- Staat van de geconsolideerde reserves: hierin wordt opgenomen:

- Reserves en overgedragen resultaat voor de eerste consolidatie

DEEL 1: BE GAAP.

- Aandeel van de groep in het geconsolideerde resultaat
 - Andere wijzigingen
 - Staat van de consolidatieverschillen en verschillen na toepassing vermogensmutatie: In deze staat wordt onderscheid gemaakt tussen + en - consolidatie $\neq$ en consolidatie $\neq$ al dan niet na toepassing vermogensmutatiemethode. De mutaties die vermeld worden zijn:
 - Wijzigingen door stijging/daling van het deelnemingspercentage
 - Wijzigingen door afschrijvingen
 - Wijzigingen door in resultaat genomen verschillen
 - Wijzigingen door andere verschillen
- Deze mutaties hebben betrekking op het consolidatieverschil:
- Bij eerste verwerving
 - Bij afstoten van de deelneming
 - Bij gedeeltelijke afstoting waardoor ond die vroeger geconsolideerd werd, nu door vermogensmutatie wordt opgenomen
 - Bij bijkomende verwerving waardoor ond die vroeger door vermogensmutatie werd opgenomen, nu geconsolideerd wordt.
 - Bij kapitaalverhoging

2. Het geconsolideerde jaarverslag

Dat verslag bevat:

1. Getrouw overzicht van de ontwikkeling en de resultaten alsook een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden, inclusief:
 - (niet-)Financiële prestatie-indicatoren
 - Informatie over milieuaangelegenheden
 - Info over personeelsaangelegenheden
 - Een verwijzing en aanvullende uitleg m.b.t. bedragen in de geconsolideerde JR
 2. Info omtrent belangrijke gebeurtenissen die na het einde van het BJ plaatsvonden
 3. Inlichtingen over de omstandigheden die de ontwikkeling van het geconsolideerde geheel aanmerkelijk kunnen beïnvloeden (voor zover ze niet van die aard zijn dat ze ernstig nadeel zouden berokken aan een venn opgenomen in de consolidatie)
 4. Info omtrent de werkzaamheden op het gebied van ontwikkeling
 5. Gebruik van financiële instrumenten, voor zover dat van betekenis is voor de beoordeling van de activa, passiva en het resultaat, inclusief:
 - Doelstellingen en beleid van de venn inzake beheersing van het risico
 - Het door de venn gelopen prijs-, krediet-, liquiditeits-, en kasstroomrisico
 6. Indien van toepassing: de verantwoording van de onafhankelijkheid en deskundigheid op het gebied van boekhouding en audit van ten minste 1 lid van het auditcomité
- ⇒ Het jaarverslag over de geconsolideerde JR mag gecombineerd worden met het jaarverslag in de enkelvoudige JR als de vereiste gegevens afzonderlijk verstrekt worden voor de consoliderende venn enerzijds en het geconsolideerde geheel anderzijds.

DEEL 1: BE GAAP.

3. Controle van de geconsolideerde JR

- Door wie? De commissaris(sen) of één of meer door de AV aangewezen bedrijfsrevisor(en)
 - ⇒ In geval van consortium: commissaris(sen) van ten minste 1 van de ond of één of meer bedrijfsrevisoren (die door onderlinge instemming aangesteld zijn)
 - ⇒ In geval van geconsolideerde JR opgesteld volgens wetgeving en in nationale munt van buitenl venn van consortium: MAG gecontroleerd worden door persoon belast met de controle van deze buitenl venn
- Commissaris(sen)/bedrijfsrevisor(en) stellen een schriftelijk verslag op met vermelding:
 1. Op welke geconsolideerde JR de controle betrekking heeft
 2. Volgens welk boekhoudkundig referentiekader de geconsolideerde JR opgesteld werd (BE Gaap of IFRS)
 3. Welke reikwijdte de controle heeft (volkomen controle vs. Beperkt nazicht)
 4. Welke controlenormen in acht genomen werden (IBR of International Auditing Standards)
 5. Of de toelichtingen en info verkregen werden die nodig zijn voor de controle
 6. Of de geconsolideerde JR naar hun oordeel een getrouw beeld geeft van het vermogen, de financiële positie en het resultaat van het geconsolideerde geheel overeenkomstig het toepasselijke boekhoudkundige referentiekader + of geconsolideerde JR aan wettelijke eisen voldoet. Deze verklaring kan de volgende vormen aannemen:
 - Verklaring zonder voorbehoud
 - Verklaring met voorbehoud
 - Afkeurende verklaring
 - Onthoudende verklaring
 7. Een verwijzing naar aangelegenheden waarop de commissaris/bedrijfsrevisor in het bijzonder aandacht wil vestigen (ongeacht of er een verklaring met of zonder voorbehoud gegeven werd)
 8. Of het geconsolideerde jaarverslag de door de wet vereiste inlichtingen bevat en of die overeenstemmen met de geconsolideerde JR van hetzelfde BJ

4. Informatie aan de ondernemingsraad (OR)

4.1. OR van de consoliderende onderneming

- OR moet binnen 15 dagen voor de vergadering in bezit gesteld worden van een exemplaar van de geconsolideerde JR als ond consolidatieplichtig is
 - Vrijstellingsplicht heeft geen uitwerking t.a.v. OR. In dit geval mag geconsolideerde toelichting beperkt worden
- AFWIJKING MOGELIJK: als ondernemingsraad oordeelt dat hij voldoende geïnformeerd is betreffende het doel van de econ en financiële informatieverstrekking door:
- Mededeling van een geconsolideerde JR van een Belgische of buitenl M waarin ond integraal of proportioneel in consolidatie opgenomen is
 - Mededelingen van andere inlichtingen die de OR gelijkwaardig acht
- ! Hierover moet een akkoord zijn in de OR

4.2. OR van de geconsolideerde onderneming

Geconsolideerde ond moet geconsolideerde JR aan OR meedelen. Deze verplichting geldt niet als ond volgens vermogensmutatiemethode in de geconsolideerde JR is opgenomen.

Wijzigingen in de consolidatiekring

Onderscheid gemaakt tussen:

1. Step acquisition: een stapsgewijze verwerving
 - ⇒ Geassocieerde onderneming blijft een geassocieerde onderneming
 - ⇒ Geassocieerde onderneming wordt een integraal geconsolideerd dochterond
2. Step disposal: een stapsgewijze vervreemding = wanneer M een bestaand belang in een integraal geconsolideerde dochteronderneming afbouwt.
 - ⇒ Integraal geconsolideerde dochterond blijft integraal geconsolideerde dochterond
 - ⇒ Integraal geconsolideerde dochterond wordt een geassocieerde onderneming

1. Step acquisitions

1.1. Geassocieerde blijft geassocieerde

Verwerking van stapsgewijze verwerving als een opeenvolging van transacties:

- ⇒ eventueel + of - consolidatie $\neq$ per transactie bepaald
- ⇒ Voor elke stap: AW van de gedeeltelijke verwerving van een deelneming vergeleken met het op dat ogenblik verworven deel van het EV
- ⇒ Als in verschillende stappen van verwerving zowel + als - consolidatie $\neq$ ontstaan die betrekking hebben op dezelfde deelneming, moet de netto-BW van deze consolidatie $\neq$ gecompenseerd worden.

→ pag. 154 - 159

1.2. Geassocieerde wordt dochteronderneming

= overgang van toepassing van vermogensmutatiemethode -> integrale consolidatie

Vermogensmutatiemethode	Methode van integrale consolidatie
• BW van een deelneming vervangen door het deel van het EV, inclusief het resultaat van het BJ. • In RR, wordt het aandeel in het resultaat op één lijn gepresenteerd. • De waarde waaraan de deelneming opgenomen is, wordt jaarlijks aangepast om rekening te houden met de wijzigingen in het EV (resultaat, HWMW, dividenden, enz.)	• Boekhoudkundige compensatie tussen BW aandelen en het respectievelijk belang in het EV. • Op ogenblik dat controle verworven wordt door bijkomende verwerving moet de initiële verwerving ook volgens integrale consolidatie verwerkt worden i.p.v. vermogensmutatiemethode.

! Regels inzake boeking en verwerking consolidatie $\neq$ zijn dezelfde voor vermogensmutatie als voor integrale consolidatie. Toch is er een nuance!

- ⇒ Bij vermogensmutatie = "Voor zover het verschil tussen de BW van de deelneming en de hiermee overeenstemmende fractie van het EV kan worden toegerekend aan identificeerbare actief-of passiefbestanddelen van de betrokken vennootschap..."
- ⇔ Integrale = "Het verschil uit deze compensatie wordt zoveel mogelijk toegerekend..."
 - ⇒ Initiële consolidatie $\neq$ opnieuw geëvalueerd om toewijzing naar onderliggende activa en passiva te harmoniseren met de toewijzingsmethodiek van een latere verwerving die tot integrale consolidatie leidt.

→ pag. 160 - 163

DEEL 1: BE GAAP.

1.3. Verhoging belang in dochteronderneming

Consolidatie $\neq$ bij bijkomende verwerving wordt bij oorspronkelijke consolidatie $\neq$ toegevoegd.

→ o.p. 164 - 165

1.4. Kapitaalverhoging

2 mogelijke situaties:

1. Alle bestaande AH tekenen in op kapitaalverhoging in verhouding tot hun deelnemings%
 - ⇒ Heeft geen invloed op geconsolideerd EV of op eventuele overblijvende waarderingsverschillen
 - ⇒ De bijkomende AW van de nieuwe aandelen wordt gecompenseerd met het deel van de kapitaalverhoging waarop ingeschreven werd, eventueel verhoogd met het aandeel in de uitgiftepremie
2. Er is een verhoging van het deelnemings%
 - ⇒ Vergelijkbaar met situatie van verwerving van bijkomende aandelen
 - ⇒ Waarderings $\neq$ waaraan het 1ste consolidatie $\neq$ toegewezen werd, blijven bestaan
 - ⇒ Er ontstaat een nieuw consolidatie $\neq$ dat bij het 1ste consolidatie $\neq$ gevoegd wordt voor zover het niet of niet volledig toegerekend kan worden

Het nieuwe consolidatie $\neq$ =

Betaald bedrag voor de kapitaalverhoging en uitgiftepremie

– (Aandeel in het EV na kapitaalverhoging – aandeel in EV voor kapitaalverhoging)

→ o.p. 166 - 170

2. Step disposals

- In de enkelvoudige JR: aanleiding tot het boeken van een gerealiseerde meer- of minderwaarde t.o.v. de netto-BW van de deelneming
- In de consolidatie kan deze transactie op 2 manieren worden verwerkt:
 1. Behoud van de statutaire MW geboekt in de enkelvoudige JR en de herrekening van het consolidatie $\neq$ zoals uiteengezet in het CBN-advies 2013/4
 2. Bepaling van een geconsolideerde meer- of minderwaarde t.o.v. de contributie in consolidatie van het EV dat wordt gerealiseerd in de afbouw van het belang. Dus een afboeking van het overblijvende consolidatieverschil in verhouding tot de gerealiseerde aandelen (art. 142 KB van 30 jan 2001)

2.1. Dochterond blijft dochterond

⇒ Geen wijziging consolidatiemethode, wel consolidatie technische herwerkingen

→ o.p. 171 - 179

2.2. Dochterond wordt geassocieerde ond

⇒ Toepassing integrale consolidatiemethode => vermogensmutatiemethode

⇒ Niet langer alle activa, passiva, opbrengsten en kosten van de deelneming in de consolidatie opgenomen, maar deelneming wordt gewaardeerd o.b.v. belangen%

→ o.p. 178 - 182